

Ljungby
kommun

V&S Vatten och
Samhälsteknik AB

Vattentjänstplan Ljungby kommun

Bilaga 9 - Begreppsförklaring

Granskningshandling utställning 2024-02-12

Begreppsförklaring

ABVA	Allmänna bestämmelser för brukande av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen. Kommunala bestämmelser som reglerar fastighetsägarens brukande samt VA (vatten och avlopp) -huvudmannens rättigheter och skyldigheter.
Akvifär	Geologisk bildning t ex berggrund som lagrar grundvatten med så stor lagringskapacitet och så stor genomsläpplighet att grundvatten kan utvinnas ur den i användbara mängder.
Allmän VA-anläggning	En vatten- och avloppsanläggning som drivs av kommunen och försörjer bostadshus eller annan bebyggelse med vatten och avlopp.
ARV	Avloppsreningsverk
Avloppsvatten	Ett samlingsnamn för spillvatten, dagvatten, dräneringsvatten och kylvatten.
Avrinningsområde	Ett område, inklusive sjöar där vattnet dräneras och rinner till samma vattendrag.
BDT-vatten	Bad-, disk- och tvättvatten. Benämns även grävatten.
BOD₇	Biologisk syreförbrukning i vatten, bestämd under 7 dygns laborietest.
Brandpost	Anordning för uttag av brandvatten.
Brandvatten	Vatten som används för att släcka en brand.
Brutet vatten	Brutet vatten kan beskrivas som ett lås mellan två vattensystem. Syftet är att säkra det rena vattnets kvalitet genom att förhindra återströmning av förorenat vatten.

Bräddning	Ett tillfälligt utsläpp av orenat eller ofullständigt renat avloppsvatten som släpps ut från ledningsnätet eller en avloppsreningsanläggning.
Båtnadsområde	Båtnadsområdet är det område som får nytta av en markavvattningsåtgärd, det vill säga det område där den sänkta vattennivån möjliggör eller förbättrar förutsättningarna för exempelvis jordbruk. Båtnadsområdet ska inte förväxlas med avrinningsområdet, vilket omfattar all mark som avvattnas via markavvattningsanläggningen. Begreppet båtnad är synonymt med begreppet nytta.
Dagvatten	Tillfälliga flöden av regnvatten, smältvatten och framträngande grundvatten samt spolvatten.
Dricksvatten	Vatten för hushållsändamål. Dricksvatten klassificeras som livsmedel enligt livsmedelslagen.
Dräneringsvatten	Vatten från dränering av husgrunder, tomtmark, parker, gator eller likande.
Duplikatsystem	Avloppssystem där spillvatten avleds i ett separat ledningssystem och där dagvatten och dränvatten avleds i ett annat ledningssystem och/eller i öppna diken.
Enskild VA-anläggning	En vatten- och avloppsanläggning eller annan anordning för vatten eller avlopp som inte ingår i en allmän anläggning. Anläggningen försörjer ett eller en grupp av hushåll med vatten och avlopp.
Gemensamhetsanläggning	En vatten- och avloppsanläggning som är gemensam för flera fastigheter och som har inrättats med stöd av anläggningslagen. Ägare till en fastighet som ingår i en gemensamhetsanläggning har rätt att nyttja anläggningen men har även en skyldighet att bidra till kostnaderna för anläggningens drift och underhåll. En gemensamhetsanläggning förvaltas

	oftast i föreningsform av en så kallad samfällighetsförening.
Huvudman	Den som äger en allmän vatten- och avloppsanläggning.
Hydrologiskt år	Ett hydrologiskt år omfattar perioden 1 oktober till och med den 30 september.
Hydromorfologi	Kvalitetsfaktor som handlar om den fysiska livsmiljön för växter och djur i strandzon och vatten.
Hårdgjorda ytor	Yta där vatten inte kan infiltrera marken.
Konnektivitet	Möjlighet till spridning och fria passager för djur och växter med mera (vandringshinder).
Kvantitativ status	Hur mycket grundvatten som används i förhållande till nybildning.
Kylvatten	Vatten som används för kylning.
LOD	Lokalt omhändertagande av dagvatten, vilket innebär att dagvattnet tas omhand så nära källan som möjligt.
LOVA	Lokalt vattenvårdsprojekt
Markavvattningsföretag	Äldre dom som ofta har tillkommit genom förrättning när flera fastigheter var i behov av ny markavvattning. De kallas även för dikningsföretag, torrlägningsföretag eller invallningsföretag.
Miljökvalitetsnormer (MKN)	Bestämmelser om kvaliteten i luft, vatten, mark eller miljö i övrigt. Miljökvalitetsnormer för vatten omfattar ytvatten och grundvatten och bestämmelserna syftar till att säkra Sveriges vattenkvalitet.
Minireningsverk	Ett mindre reningsverk som används av en eller ett fåtal fastigheter, oftast enskilda anläggningar.

Morfologiska förändringar	Fysiska förändringar i vattenförekomsten t ex om vattenförekomsten är rätad, rensad, kanaliserad, invallad eller på annat sätt fysiskt förändrad.
Nödvatten	Dricksvatten som distribueras på annat sätt än genom ledningsnätet.
Ovidkommande vatten	Tillskottsvatten som utöver spillvatten avleds till en avloppsledning för spillvatten. Kan utgöras av t ex dag-, dränerings- eller grundvatten.
Personekvivalent (Pe)	Ett mått på den mängd syre som går åt för att bryta ner det organiska material som en människa producerar på ett dygn. Måttet anges som BOD ₇ och är ca 70 gram/dygn och person.
PFAS	Samlingsnamn för över tusen olika ämnen med liknande kemisk struktur.
RCP-scenario	Scenario för att beräkna framtida klimatförändringar. Användningen syftar till att ge information om klimatförändringarna vid olika halter av växthusgaser i atmosfären.
Recipient	Sjö eller vattendrag dit renat avloppsvatten leds.
Regnbädd	Växtbädd som fördröjer och renar dagvatten genom filtrering.
Reservoar	Används för att lagra dricksvatten både vid vattenverken och ute på ledningsnätet.
Reservvattenförsörjning	Distribution av reservvatten sker i det ordinarie ledningsnätet eller i ett provisoriskt ledningsnät. Reservvattenförsörjningen baseras på en alternativ vattentäkt eller ett alternativt vattenverk.
Råvatten	Yt- eller grundvatten som används till framställning av dricksvatten.
Samfällighet	Sammanslutning (förening) av fastigheter som har gemensam rätt till mark och som har gemensamt ansvar för utförande och drift av en gemensamhetsanläggning.

Sammanhållen bebyggelse	Bebyggelse på tomter som gränsar till varandra eller skiljs åt endast av en väg gata eller parkmark.
SBR-anläggning	Sequencing Batch Reactor/Satsvis biologisk rening. Reningen sker satsvis genom en naturlig och biokemisk reningsprocess som utnyttjar de bakterier och mikroorganismer som finns naturligt i avloppsvattnet.
SGU	Sveriges geologiska undersökning.
Skyfall	Stora mängder regn som faller på kort tid. Enligt SMHI 50 mm på en timme eller 1 mm på en minut.
Slamavskiljare	Avskiljer grövre partiklar i avloppsvattnet. Används vid rening av avloppsvatten.
Sluten tank	En större tank dit avloppsvatten leds. Tanken töms med en slamsugningsbil.
Släckvatten	Vatten som avrinner efter brandsläckning.
Spillvatten	Förorenat vatten från hushåll (t ex vatten från bad, disk, tvätt och toalett) eller verksamheter som behandlas i en avloppsreningsanläggning.
Stenkista	En anläggning bestående av en samling stenar under mark. Möjliggör lagring och infiltration av exempelvis dagvatten i mark.
Tillskottsvatten	Dag-, dränerings- eller grundvatten som tränger in i avloppsledningsnätet.
Trekammarbrunn	Slamavskiljare för spillvatten från enskilda avlopp.
VA-taxa	Avgift som kommunen tar ut för att tillhandahålla allmänna VA-tjänster inom ett verksamhetsområde.
Vattenskyddsföreskrifter	Föreskrifter om hur vattentäkten ska skyddas för att kunna användas som vattentäkt.

Vattenskyddsområde	Ett, av Länsstyrelsen eller kommunen, inrättat geografiskt område som skyddar en vattentäkt. Området kan vara indelat i olika zoner.
Vattentjänst	Leverans av dricksvatten och hantering av avloppsvatten för hushållsändamål.
Vattentäkt	Grundvattenmagasin, sjö eller vattendrag där uttag av råvatten (för framställning av dricksvatten) sker.
Verksamhetsområde	Ett geografiskt område inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller planeras att ordnas genom en allmän vatten- och avloppsanläggning. Beslut om inrättande av ett verksamhetsområde tas i kommunfullmäktige.
VISS	Vatteninformationssystem Sverige (databas med data om Sveriges vattenförekomster)
Återkomsttid	Ett tidsintervall i medeltal mellan en specifik händelse t ex ett regn med en viss intensitet och varaktighet. Återkomsttid kan även tas fram för andra typer av mått t ex vattenflöde, temperatur, vindhastighet och snödjup. Återkomsttiden beräknas fram med hjälp av statistiska metoder.
Överföringsledning	Längre ledning för distribution av vatten till eller avledning av avloppsvatten från annan geografisk plats.
100-årsflöde	Det flöde som kan förväntas inträffa en gång per hundra år i en viss punkt, exempelvis ett flöde i ett vattendrag eller en viss nivå i en sjö. Det är ett teoretiskt värde som är beräknat utifrån mätningar och/eller datamodeller.